

Vraag & Antwoord

Specialisten in het vreemdelingenrecht geven antwoord op vragen uit de praktijk.

Gerd Westendorp – mr. G.E.W. Westendorp werkt als redacteur Migratieweb bij Stichting Migratierecht Nederland.

Wanneer kan een verblijfsvergunning op grond van studie wegens bijzondere omstandigheden worden verlengd?

VRAAG

Casus

De vreemdeling in deze casus is een studente met de Chinese nationaliteit geboren in 1984, laten we haar voor het leesgemak Lin noemen. Lin heeft een verblijfsvergunning onder de beperking: verblijf op grond van studie, die van rechtswege afloopt op 1 december 2015. Lin is bijna klaar met haar studie. Alleen haar scriptie dient zij nog af te ronden. Op 5 november heeft zij daarover nog een afrondend gesprek met haar scriptiebegeleider. Wegens afwezigheid van haar scriptiebegeleider na 5 november 2015 is het niet mogelijk om het diploma te behalen voor 1 december 2015. Lin verwacht binnen 3 maanden haar scriptie met succes te kunnen verdedigen, waartoe zij in Nederland dient te zijn. Haar advocaat vraagt op 28 oktober de universiteit om bij de IND een aanvraag in te dienen om verlenging van de geldigheidsduur tot uiterlijk 1 maart 2016. De onderwijsinstelling weigert dat omdat Lin niet voldoende studiepunten zou hebben behaald.

Regeling studievoortgang

In 2010 werd de vraag 'Is er een maximale studieduur voor studenten uit derde landen?' in deze rubriek met nee beantwoord worden.¹ Art. 12 van de Studierichtlijn² was niet in de wet geïmplementeerd.³ Het in Vc 2000 B6/2.2 opgenomen beleid was volgens de rechter in strijd met de richtlijn omdat hiervoor geen wettelijke basis bestond.⁴

Ondertussen is de maximale duur helemaal geschrapt. Met de invoering van de Wet Momi is artikel 3.87a Vb 2000 toegevoegd in het Vb en op 1 juni 2013 in werking getreden. De Regeling normering studievoortgang vanwege verblijfsvergunning in

verband met studie,⁵ gebaseerd op art. 3.87a Vb 2000, is op dezelfde dag in werking getreden. Volgens de toelichting bij deze regeling dient een student voldoende studievoortgang te boeken. Volgens art. 1 van deze regeling is de norm voor voldoende studievoortgang in art. 3.87a lid 1 onder b Vb 2000 de norm zoals vastgelegd in art. 5.5 van de door het hoger beroepsonderwijs in 2006 ingevoerde Gedragscode internationale student hoger onderwijs.⁶⁷

In art. 5.5 van de Gedragscode is opgenomen dat na afloop van ieder studiejaar de studievoortgang van de internationale student moet worden vastgesteld. Dat komt neer op 50% of meer van het door de onderwijsinstelling genormeerde aantal studiepunten in een studiejaar. Als een internationale student niet aan de normering voldoet, moet de onderwijsinstelling dit aan de IND melden, tenzij de student bijzondere omstandigheden kan aandragen – op basis van het vertrouwen in een 'erkende referent', hoeft deze dan de IND niet te informeren. Dit kan echter bij dezelfde bijzondere omstandigheden slechts eenmalig achterwege worden gelaten. De IND kan gelet op een melding van een onderwijsinstelling besluiten om de verblijfsvergunning in te trekken. Als er geen redenen zijn aangedragen voor vertragen zal de IND dat waarschijnlijk ook doen.

Tegen het besluit kan de student bij de IND in beroep gaan. In Vc 2000 B3/4 is opgenomen dat de IND op grond van artikel 3.59 lid 5 Vb de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning verlengt voor de resterende duur van de opleiding, vermeerderd met drie maanden voor de administratieve afronding van de opleiding.

Klacht en aanvraag

Wat betekent dit voor de casus van Lin? De onderwijsinstelling heeft Lin laten weten geen verlenging te vragen omdat zij niet voldoet aan de studienorm van dat jaar. En omdat de vergunning van rechtswege afloopt op 1 december 2015, ziet de instelling geen reden om een melding te doen aan de IND. Lin kan nu twee dingen doen.

1. *A&MR* 2010, nr. 2, p.98: 'Vraag & Antwoord: Is er een maximale studieduur voor studenten uit derde landen', F. Wassenaar, ve10000562.
2. Richtlijn 2004/114/EG betreffende de voorwaarden voor de toelating van onderdanen van derde landen met het oog op studie, scholierenuitwisseling, onbezoldigde opleiding of vrijwilligerswerk, ve05000351. Over de voorbereidingen van de nieuwe richtlijn, zie noot R. Fernhout bij HvJ EU, C-491/13 Ben Alaya 10 september 2014, *JV* 2014/345, ve14001433; en Steve Peers op EU Law Analysis blog, <http://bit.ly/1XJkuYR>.
3. Zie over de studierichtlijn ook *A&MR* 2010, nr. 5-6: 'De Studententrichtlijn: eenvoudiger studeren in Europa (en dan het liefst in Nederland)', A.G.D. Overmars, ve10000971 ve13002152; *A&MR* 2013, nr. 8: 'Vrij verkeer van derdelander studenten naar de EU. Een mozaïek van rechtsbronnen', A. Hoogenboom, ve13002152.
4. VK Rb 's-Gravenhage zp Arnhem (mk), 27 november 2012, AWB12/9773, *JV* 2013/83, ECLI:NL:RBSGR:2012:BY6973, ve13000025.

5. Regeling normering studievoortgang vanwege verblijfsvergunning in verband met studie, 17 mei 2013, nr. HO&S/504498, *Stcr.* 13 juni 2013, nr. 15622, ve13001205.
6. Regeling normering van de studievoortgang voor buitenlandse studenten met een verblijfsvergunning in verband met studie, herzien 4 december 2009, ve09001711.
7. *A&MR* 2010, nr. 7, p. 342-350: 'Gedragscode hoger onderwijs: de sector maakt (zelf) schoon schip. Met succes?', A.G.D. Overmars, ve10001574.

Ze kan een klacht indienen bij de Landelijke Commissie die toezicht houdt op de naleving van de Gedragscode.⁸ Daarin kan zij stellen dat de onderwijsinstelling haar studievoortgang niet goed heeft beoordeeld. Als er geen recent studievoortgangsgesprek heeft plaatsgevonden, kan zij aangeven dat haar bijzondere omstandigheden niet individueel zijn beoordeeld en dat de onderwijsinstelling verplicht is de IND hierover te informeren indien zij van oordeel is dat er geen bijzondere omstandigheden bestaan.

Daarnaast kan zij bij de IND een aanvraag om verlenging indienen, zolang zij nog voldoet aan de voorwaarden genoemd in art. 6 en 7 van de richtlijn. Daarbij kan zij bijzondere omstandigheden aanvoeren en melden dat zij nog drie maanden nodig heeft voor de administratieve afronding van haar opleiding. Op die manier kan tenminste worden bewerkstelligd dat een besluit wordt genomen.

Het HvJ EU overwoog ten aanzien van artikel 6 en 7 van de richtlijn:

‘Bijgevolg volgt uit deze bepalingen van richtlijn 2004/114, gelezen in hun onderlinge samenhang, dat ingevolge artikel 12 ervan aan studenten uit derde landen een verblijfstitel moet worden afgegeven wanneer zij voldoen aan de algemene en de specifieke voorwaarden die uitputtend zijn genoemd in de artikelen 6 en 7 van deze richtlijn.’⁹

Dat geldt niet alleen bij verlening van de eerste vergunning, maar evenzeer bij de verlenging. Bovendien volgt uit verschillende arresten van het HvJ EU over de nieuwe EU-migratierechtlijnen dat de nationale autoriteiten bij de beslissingen over verblijfsrechten steeds alle individuele omstandigheden van het geval en het Unierechtelijke proportionaliteitsbeginsel in acht moeten nemen.¹⁰ Dat geldt zowel voor de IND als voor de rechter.

Jurisprudentie

Helaas heb ik geen jurisprudentie gevonden waarin de onderwijsinstelling is verzocht bij de IND een verlengingsaanvraag in te dienen. Er is wel jurisprudentie waarin een beroep is gedaan op bijzondere omstandigheden. VK Rotterdam oordeelde in

2005 dat niet goed is gemotiveerd waarom niet van het beleid is afgeweken, verweerder had zich er nimmer (kenbaar) rekenschap van gegeven dat eiseres met overschrijding van de maximale studieduur met slechts één jaar twee volledige studies zal kunnen afronden.¹¹ VK Amsterdam meende in 2009 dat de vraag of de studieresultaten voldoende zijn, impliceert dat een inhoudelijke, individuele beoordeling plaatsvindt.¹² Het is niet uitgesloten dat in een individueel geval sprake is van voldoende studieresultaten, terwijl de studieduur de door verweerder bepaalde maximumduur overschrijdt. VK Dordrecht¹³ overwoog in 2009 dat het bijzondere van de situatie van eiseres hierin is gelegen dat haar dyslexie een beperking is waarmee zij tijdens haar studie voortdurend te kampen heeft gehad, terwijl de diagnose dyslexie pas in een laat stadium van de studie is gesteld. VK Rotterdam¹⁴ oordeelde in 2010 dat in de afwijzing uitsluitend is betrokken dat eiser de maximale studieduur heeft bereikt. Niet is betrokken of sprake is van onvoldoende studievoortgang. Gelet op de brief van de studieadviseur en het masterscriptie-contract kon verweerder niet anders aannemen dan dat eiser in september 2009 zou afstuderen. Derhalve had eiser volgens het gewijzigde beleid aanspraak op verlenging van de geldigheidsduur van de vergunning tot oktober 2009.

ANTWOORD

Naast het indienen van een klacht bij de Landelijke Commissie voor toezicht Gedragscode, kan Lin een aanvraag om verlenging indienen bij de IND met een beroep op bijzondere omstandigheden. Er is onvoldoende gekeken naar de omstandigheid dat Lin haar studie op haar scriptie na heeft afgerond en nog drie maanden extra nodig heeft voor administratieve afronding van de opleiding. Mocht Lin na het behalen van haar bul ook nog in Nederland willen werken, dan is het zaak op tijd een aanvraag voor een zoekjaar¹⁵ in te dienen.

8. *A&MR* 2010, nr. 7, p. 342-350: ‘Gedragscode hoger onderwijs: de sector maakt (zelf) schoon schip. Met succes?’, A.G.D. Overmars, ve10001574.
9. HvJ EU, C-491/13 (Ben Alaya) 10 september 2014, *JV* 2014/345 m.nt. R. Fernhout [ECLI:EU:C:2014:2187], ve14001433, overweging 27.
10. HvJ EU, C-578/08 (Chakroun) 4 maart 2010, *JV* 2010/177 m.nt. C.A. Groenendijk, ve10000350), HvJ EU C-153/14 (K. en A.) 9 juli 2015, *JV* 2015/232 m.nt. C.A. Groenendijk, ve15001155; P&S HvJ EU, C-579/13 (P. en S.) 4 juni 2015, *JV* 2015/208 m.nt. K.M. de Vries, ve15000960 en HvJ EU C-571/10 Kamberaj 24 april 2012, ve12001037.

11. VK Rb 's-Gravenhage zp Rotterdam, 14 oktober 2005, AWB 05/2751, *JV* 2005/480, ve05001783.

12. VK Rb 's-Gravenhage zp Amsterdam (mk), 16 april 2009, AWB 08/26563, 08/26564, *JV* 2009/249 ECLI:NL:RBSGR:2010:BL9058, ve09000609.

13. VK Rb 's-Gravenhage zp Dordrecht 1 september 2009, AWB 08/25337 [LJN: BK5010], ve09001735.

14. VK Rb 's-Gravenhage zp Rotterdam 5 maart 2010, AWB 09/20615 [LJN: BL7190], ve10000390.

15. Zie voor laatste ontwikkeling over het zoekjaar: Vb 2000 en Besluit uitvoering Wav, Ontwerp besluit aanpassing regels zoekjaar hoogopgeleiden en diverse andere wijzigingen Vb 2000 – Internetconsultatieversie, ve15001328.